

Metin seslendirme

Bilgisayarınız dile geliyor

Web sitelerindeki metinleri veya size gelen e-postaları okumaktan üşeniyor musunuz? O halde metin seslendirme teknolojisi yardımıyla her türlü metnin bilgisayar tarafından seslendirilmesi hoşunuza gidecektir.

İnsan sesini ve konuşmasını taklit edebilen bilgisayarlar, üzerinde uzun süredir çalışılan bir teknolojiyi oluşturuyor. Son yıllarda sonuç veren bu çalışmalar, özellikle İngilizce için neredeyse kusursuz denebilecek seviyeye ulaşmış bulunuyor. Türkçe başta olmak üzere diğer dünya dilleri ise bu konuda oldukça geri kalıyor. Yine de yazı içerisinde okuyabileceğiniz gibi, Türkçe için de sevindirici gelişmeler yok değil.

Metin seslendirme (Text-to-Speech) nedir? Kullanım alanları nelerdir?

İngilizce "Text-to-Speech" veya "Speech Synthesis" olarak bilinen bu teknolojiler, Türkçede ise "metin seslendirme", "ses

sentezleme" veya "konuşma sentezleme" gibi isimlerle anılıyor. Temel olarak dijital ortamdaki bir metnin bilgisayar tarafından insan sesi gibi taklit edilmesini (okunmasını) sağlayan bu teknoloji, kendisine çok değişik alanlarda kullanım alanı bulmayı başarıyor. Örneğin görme özürlüler bu teknoloji sayede rahatça bilgisayar kullanabilir hale geliyor. Bilgisayar kullanmaktan da öte, güncel haberleri veya kitapları okumak gibi imkanlar da bu teknoloji sayesinde görme özürlülerin hizmetine sunuluyor. Öğrenciler ve eğitim sektöründekiler için eğitim amaçlı olarak da kullanılabilen metin seslendirme teknolojileri, özellikle yabancı dil öğrenimi sırasında sıkça kullanılıyor. Tüm

bu özelleşmiş kullanımların yanı sıra, günlük hayatta her düzeyden kullanıcının işlerini kolaylaştırabilen metin seslendir-

2nd Speech Center: Metin seslendirme konusunda komple çözüm sunan ücretli bir program.

me teknolojisi, internet üzerinde yayın olarak bulunan yazılımlar sayesinde herkesin kullanımına sunuluyor. İnternet üzerinde yer alan en kullanışlı metin seslendirme yazılımlarını bu yazının devamında bulabilirsiniz. Bu yazıda yer alan programları ve daha fazlasının ise eCHIP'te (© **Metin Seslendirme** bölümünde) sizleri beklediğini hatırlatmalıyız.

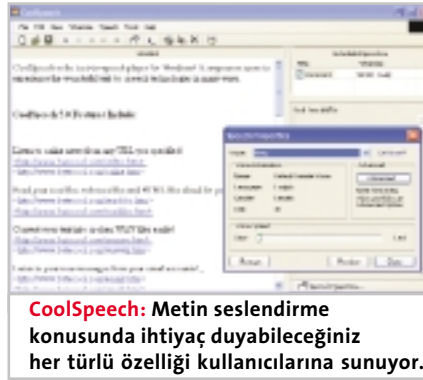
► 2nd Speech Center 1.50

www.2ndspeechcenter.com

Ödüllü bir program olan 2nd Speech Center; e-posta, web sayfası, Word belgesi gibi değişik ortamlardaki metinleri seslendirebiliyor. On bir farklı dil için (ki bu diller arasında maalesef Türkçe yok) erkek, bayan ve robot sesleri sunan program, panoya kopyalanan metinleri de istediğiniz doğrultusunda otomatik olarak okumaya başlayabiliyor. Her ortamdaki metni anında seslendirebilen 2nd Speech Center, bu temel özelliğe ek olarak metinleri MP3 veya WAV formatına da dönüştürebiliyor. Bu sayede, ilgili metinleri kağıt üzerinde okumak yerine MP3 formatına dönüştürerek taşınabilir MP3 çalarınızda dinlemeyi tercih edebilirsiniz.

Ortaya çıkan MP3 veya WAV dosyalarını organize etmek için de kullanışlı araçlara sahip olan bu program, bu sayede ortaya çıkabilecek karışıklıklar için kullanışlı bir çözüm sunmuş oluyor. Alarm özellikli bir saatin tüm yeteneklerini de içerisinde barındıran 2nd Speech Center, saati sesli olarak size haber verebiliyor.

Uzman kullanıcılar için gelişmiş parametreler sunan program tüm bu özelliklere ek olarak metin seslendirmelerini daha anlaşılır kılmak için metin içerisine özel etiketler eklemenize izin veriyor. Bu etiketler, vurgulanacak heceleri veya atlanacak harfleri belirliyor ve bu sayede seslendirme işleminin sonucu çok daha ger-

CoolSpeech: Metin seslendirme konusunda ihtiyaç duyabileceğiniz her türlü özelliği kullanıcılarına sunuyor.

çekçi oluyor. Kendi alanındaki en başarılı programlardan bir tanesi olan 2nd Speech Center'ı tüm özellikleriyle sınırsız olarak kullanmak için 39.95 dolar değerindeki lisans ücretini ödemek gerekiyor.

► Agent Reader 4.1

www.aldoostools.com

Siz bilgisayar başındayken kişisel asistanınız olmaya aday olan bu Agent Reader, metin seslendirme yeteneğine de sahip çok yönlü bir program olarak karşımıza çıkıyor. Makro kaydedici sayesinde sık tekrarladığınız işlemleri otomatikleştirmek, reklam önleyici sayesinde internetteki sörf keyfinizi artırmak, metinlerin çeşitli diller arasında çevirisini yapmak, çeşitli grafik formatlarını birbirlerine dönüştürmek ve internet üzerinde kolayca arama yapmak gibi amaçlara hizmet eden yirmi farklı araca sahip olan Agent Reader, tüm bu işlemleri kullanışlı bir arabirim ve MS Agent yardımcısı sayesinde gerçekleştiriyor. Düzgün bir biçimde çalışmak için Microsoft Agent ve Microsoft SAPI gibi bileşenlere ihtiyaç duyan program, Windows XP içerisinde (normal şartlar altında) herhangi bir ek yazılıma ihtiyaç duymadan çalışıyor. Tüm bu ek özellikler dışında metin seslendirme konusunda da oldukça başarılı olan prog-

ram, panoya kopyaladığınız metni otomatik olarak okumaya başlıyor. Deneme sürümündeyken ekrana beş dakikada bir uyarı penceresi getiren Agent Reader'ı tüm özellikleriyle sınırsız olarak kullanmak için 12.95 dolarlık lisans ücretini gözden çıkarmanız gerekiyor.

► CoolSpeech 5.0

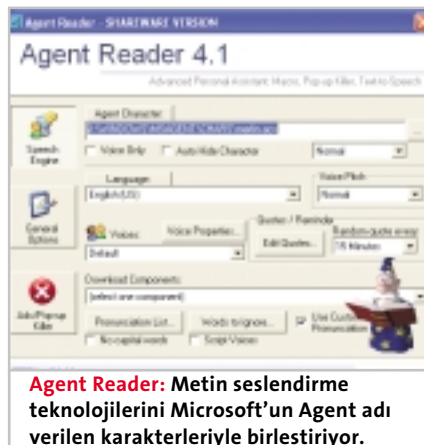
www.bytecool.com

Kendisini metin seslendirmeye adanmış ve sadece bu konuda özelleşen CoolSpeech, bu konuda ihtiyaç duyabileceğiniz tüm özellikleri kullanıcılarına sunuyor. Değişik metin formatlarındaki (TXT, RTF, DOC vs.) dosyaları kolayca seslendirebilen program, adresini verdiğiniz web sayfalarını da doğrudan seslendirebiliyor. İsteğiniz doğrultusunda e-posta hesabınıza gelen yeni mesajları otomatik olarak size okuyabilen CoolSpeech, klavyeden yazdığınız her şeyi de (kelime veya cümle bitiminde) kendiliğinden seslendirebiliyor. Saati ve tarihi de sesli olarak söyleyebilen program, çeşitli belgeleri ve web sayfalarını önceden belirlediğiniz bir saatte okumaya başlayabiliyor. Herhangi bir metni WAV formatında kaydedebilen programın en önemli eksikliğini ise MP3 formatını desteklememesi oluşturuyor. Ücretsiz sürümü 14 gün boyunca tüm özellikleriyle çalışan bu programın tam sürümü 29.95 dolardan satılıyor.

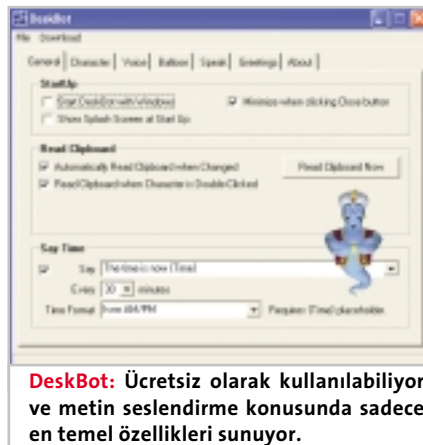
► DeskBot 2.0

www.bytecool.com

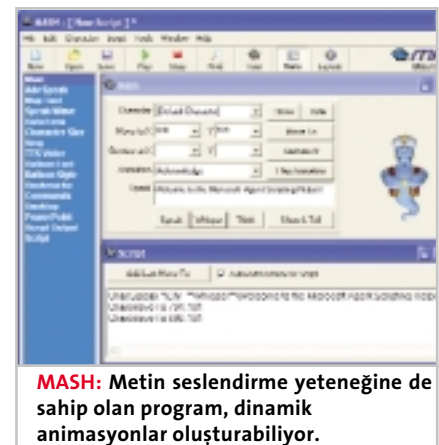
Metin seslendirme konusunda ihtiyaç duyabileceğiniz tüm temel özellikleri ücretsiz olarak sunan DeskBot, MS Agent'lar sayesinde kolay ve eğlenceli bir kullanıma sahip olarak geliyor. İsteğinize bağlı olarak, panoya kopyalanan metinleri otomatik olarak okuyabiliyor. Tamamı İngilizce olmak üzere yirmi sekiz farklı ses tonunu

Agent Reader: Metin seslendirme teknolojilerini Microsoft'un Agent adı verilen karakterleriyle birleştiriyor.

DeskBot: Ücretsiz olarak kullanılabilir ve metin seslendirme konusunda sadece en temel özellikleri sunuyor.

MASH: Metin seslendirme yeteneğine de sahip olan program, dinamik animasyonlar oluşturabiliyor.

ReadPlease 2003: Bu program, gelişmiş özelliklere sahip ama kullanıcı arayüzü yeterince kullanışlı değil.

destekleyen program, ne yazık ki web sayfalarındaki metinleri doğrudan seslendirmek ve metinleri MP3 veya WAV formatına dönüştürmek gibi özellikleri desteklemiyor. Basit ve ücretsiz bir metin seslendirme programı arayanlar için ideal olan DeskBot, saati de sesli olarak bildirme yeteneğine sahip.

► MASH 7.0

www.bellcraft.com/mash/

Başlı başına bir metin seslendirme programı olmaktan uzak olan MASH (Microsoft Agent Scripting Helper), MS Agent'ları ve metin seslendirme özelliklerini kullanarak tamamen size özel dinamik animasyonlar hazırlamanıza yardımcı oluyor. Bundan sonrası ise tamamen size kalıyor. Siz öncelikle bu Agent'ın ilk olarak ekrana geleceği konumu belirliyorsunuz. Daha sonra ise konuşma, düşünme veya belirli bir hareket yapma gibi değişik eylemlerden istediklerinizi istediğiniz sırada gerçekleştiriyorsunuz. Siz ekran üzerinde bu işlemleri gerçekleştirip sunumunuzu oluştururken MASH de arka planda tüm bu işlemleri kodlara döküyor ve değişik ortamlarda kullanılabilir hale getiriyor. Hazırladığınız animasyonları

Speakonia: Metin seslendirme konusunda ihtiyaç duyabileceğiniz tüm özellikleri ücretsiz olarak sunuyor.

programın dahili dosya formatı olan MSH formatında kaydedebilen MASH, isterseniz de bu animasyonu tüm Windows sistemlerde kolayca çalışabilecek biçimde EXE formatında kaydetmenize izin veriyor. İsterseniz, ortaya çıkan animasyonlar web sayfalarında veya e-postalarda da kullanılabilir. Kullanımı tamamen ücretsiz olan program, bu tür yaratıcı işlerden hoşlanan kişileri bilgisayar başına bağlayabilir.

► ReadPlease 2003

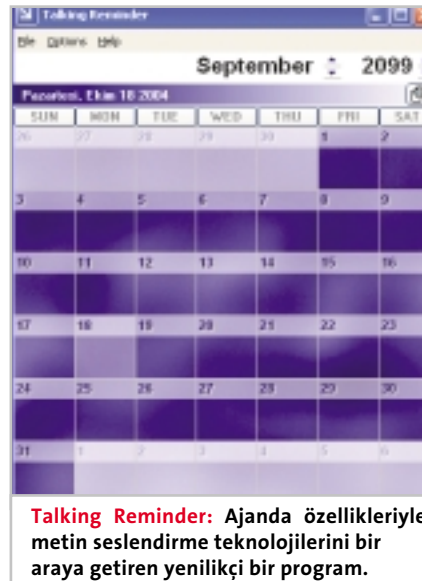
www.readplease.com

Metin seslendirme konusunda özelleşen bir başka program olan ReadPlease 2003, birisi ücretli birisi ücretsiz olmak üzere iki farklı sürüme sahip. Özellikleri sınırlı olan standart sürüm panoya kopyalanan metinleri otomatik olarak okuyabilirken, ücretli olan "Plus" sürümü ise daha başarılı sonuçlar elde etmenize yardımcı olan gelişmiş özellikleri destekliyor. Kullanılan ses tonunu ve hızını özelleştirmenize de imkan tanıyan ReadPlease 2003, Plus sürümünde cümleler arasındaki boşluğu bile belirlemenize izin veriyor. Standart sürümü ücretsiz olan ReadPlease 2003'ün Plus sürümü ise 59.95 dolardan satılıyor.

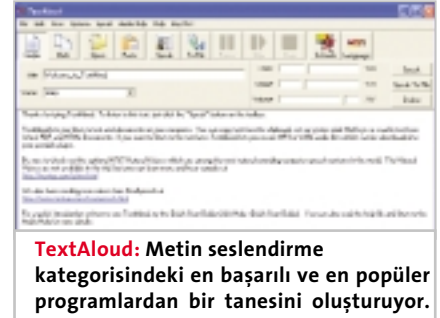
► Speakonia 1.0.3.5

www.cfs-technologies.com

Metin seslendirme kategorisindeki ücretsiz programlardan bir diğeri olan Speakonia, diğer alternatiflere göre çok daha fazla özellik sunmayı başarıyor. Panoya kopyalanan veya doğrudan program içerisindeki metin kutusuna yazılan metinleri seslendirebilen program, buna ek olarak metin dosyalarını da dinlemenizi sağlıyor.

Talking Reminder: Ajanda özellikleriyle metin seslendirme teknolojilerini bir araya getiren yenilikçi bir program.

TextAloud: Metin seslendirme kategorisindeki en başarılı ve en popüler programlardan bir tanesini oluşturuyor.

Yeni gelen e-postaları ve adresini verdiği web sayfalarını seslendirme özelliğinin de sahip olan Speakonia, okuduğu metinleri de isterseniz WAV formatında kaydedebiliyor. Ücretsiz olan programı kullanmaya başlamak için adınızı ve e-posta adresinizi belirten bir kayıt işlemini internet üzerinden gerçekleştirmeniz gerekli.

► Talking Reminder 1.6.2

www.softwareriver.com

Temelde bir ajanda ve organizatör programı olan Talking Reminder, bu özellikleri metin seslendirme teknolojisiyle harmanlıyor. Kullanışlı bir arabirime sahip olan program önemli tarihleri, randevuları ve bu olaylarla ilgili notlarınızı girmenizi kolaylaştırıyor. Tüm bu olayları günlük, haftalık, aylık ve yıllık takvimler üzerinde görmenize imkan tanıyan Talking Reminder, bu aktiviteler gelmeden kısa bir süre önce size sesli olarak haber veriyor. Skin desteğine ve ajanda içerisinde arama özelliğine de sahip olan Talking Reminder, 24.95 dolardan satılıyor.

► TextAloud 2.0

www.nextup.com/TextAloud/

Metin seslendirme programlarının en eski, en başarılı ve en popüler örneklerinden bir tanesi olan TextAloud, yeni çıkan 2.0 sürümüyle çıtayı bir adım daha ileriye taşıyor. Metin dosyası, web sayfası, e-posta gibi değişik ortamlardaki metinleri seslendirmek konusunda ihtiyaç duyabileceğiniz tüm özellikleri sunuyor. Okuduğu metinleri MP3 veya WAV formatlarına dönüştürebilen TextAloud; AT&T Natural Voices, NeoSpeech ve Cepstral gibi ses teknolojilerinde öncü firmaların eklentilerini destekliyor. İngilizce'nin değişik aksanları dışında Fransızca, Almanca ve İspanyolca dillerini de destekliyor. 30 gün boyunca tüm özellikleriyle kullanılabilen programı kullanmaya devam etmek için 29.95 dolar değerindeki lisans ücretini ödemek gerekiyor. ■

Burak Tuyan, burakt@chip.com.tr